

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Processen för detaljplan från 1 januari 2015 Planbestämmelser AR DPB

Klara Falk

Prop. 2013/14:126, En enklare planprocess

~~Detaljplanekravet begränsas 1/7-2015~~

~~Ökad betydelse för ÖP~~

~~Byggnadsnämnden kan anta fler av detaljplanerna~~

Förenklingar i detaljplaneprocessen

Möjligheten till avvikelser vid bygglov ökar såväl under genomförandetiden som efter denna tids utgång

Regleringen avseende varsamhets- och skyddsbestämmelser i detaljplan m.m. förtydligas.

Kommunernas avtalsfrihet eller möjlighet att ställa så kallade särkrav begränsas och vad som får regleras i ett exploateringsavtal lagregleras

~~Planbestämmelser om utformning slutar gälla efter genomförandetiden~~

Tydligare bestämmelser om interimistiskt slutbesked

Kommunala riktlinjer för markanvisningar

Kommunala riktlinjer för exploateringsavtal

De så kallade exploatörsbestämmelserna tas bort och expropriationslagen ska tillämpas istället,

Detaljplaneprocessen enligt 5 kap. PBL från och med 1 januari 2015

Olika förfaranden:

- Standardförfarande – härstammar från enkelt förfarande
  - Begränsat förfarande – ett standardförfarande som begränsas till att innehålla endast ett kommunikationssteg
  - Samordnat förfarande – samordnas med andra lagar
- Utökat förfarande – härstammar från normala förfarandet

Standardförfarande

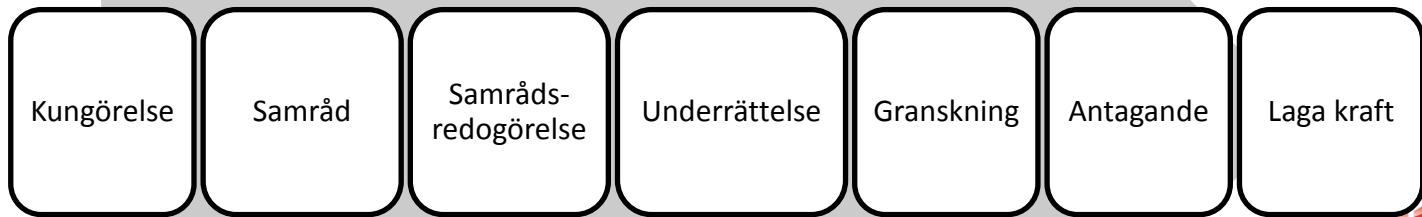
Förslaget godkänns i samrådet

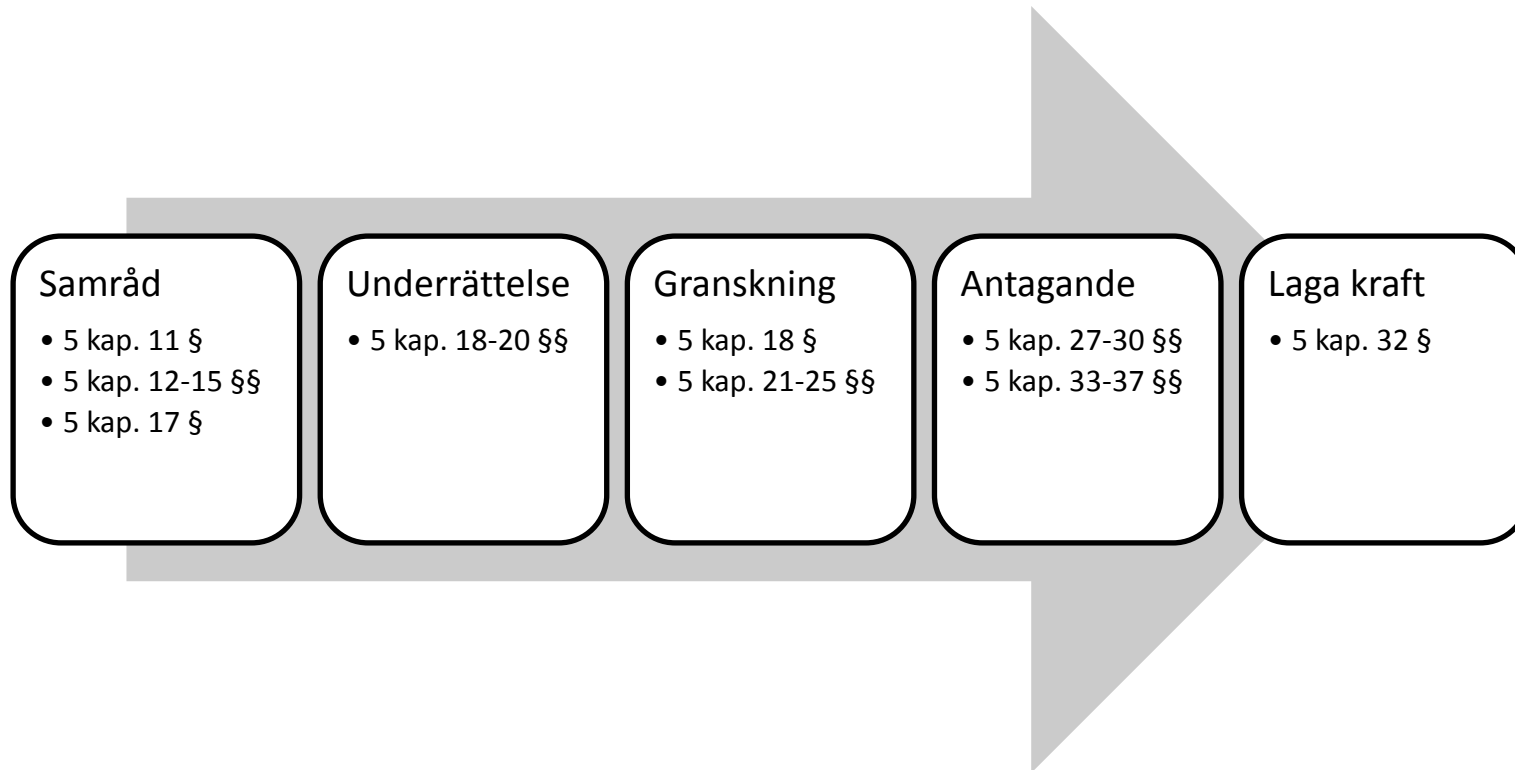
Begränsat förfarande

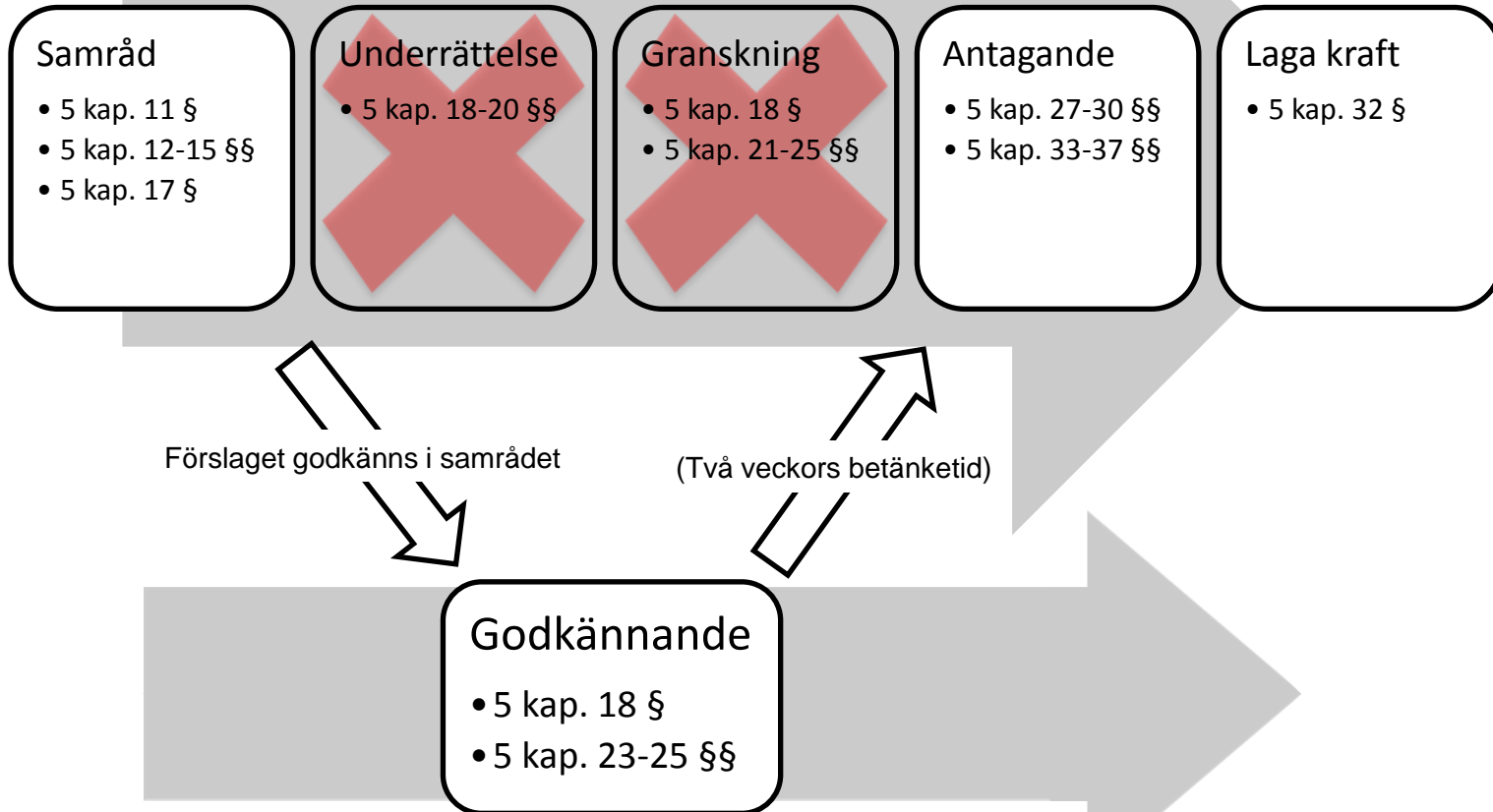
Utökat förfarande

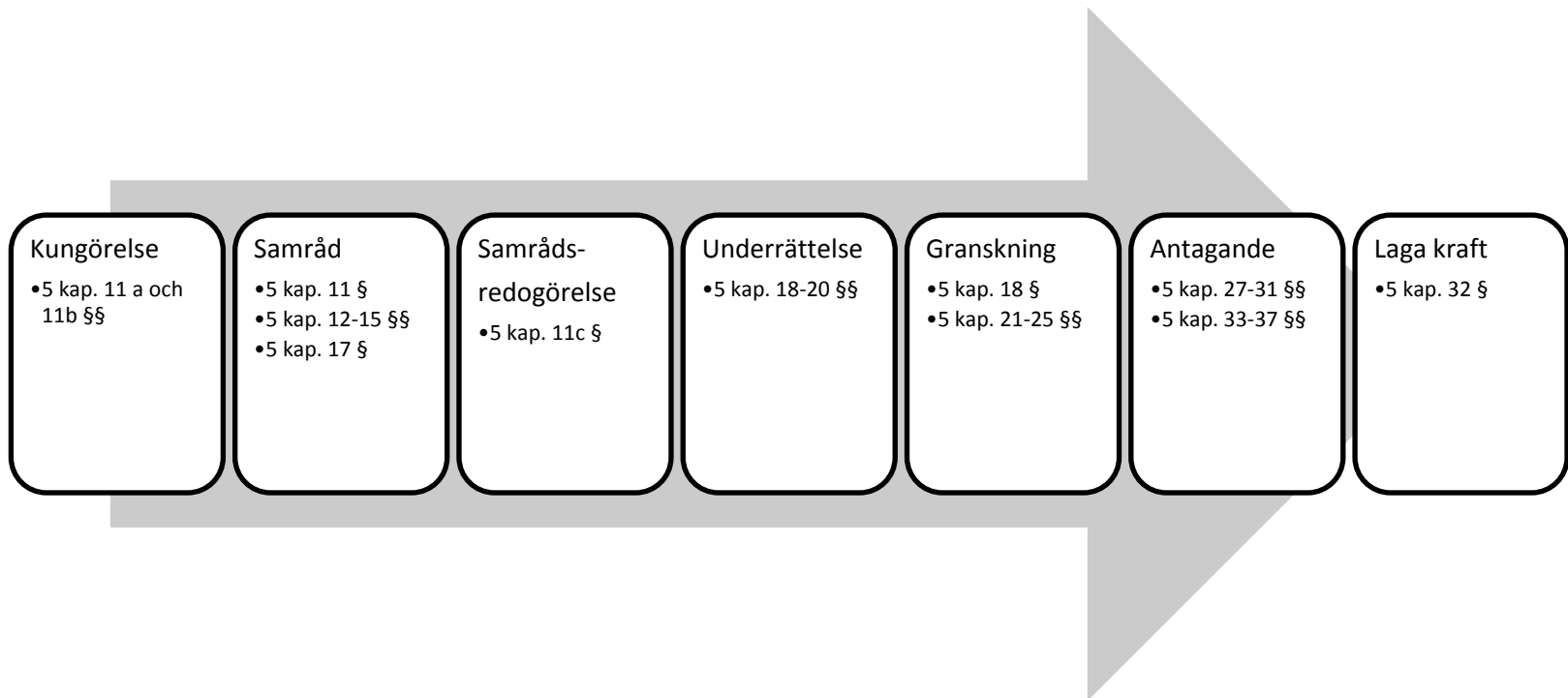
Standardförfarandet - processen

Begränsat förfarande - processen

Utökat förfarande – processen

Huvudsakliga förändringar i detaljplaneprocessen från och med 1 januari 2015

(1/3)

- Kungörelse ska ske redan i samrådsskedet
  - Kungörelse görs endast vid utökat förfarande enligt 5 kap. 11b §
- Ändrade bestämmelser om samrådskretsen
  - Kommunen kan i båda förfaranden begränsa samrådskretsen enligt 5 kap. 11 §
- Förfarandet kan anpassas efter omständigheterna
  - Kommunen kan växla mellan olika förfaranden enligt 5 kap. 17-18 § §

Huvudsakliga förändringar i detaljplaneprocessen från och med 1 januari 2015

(2/3)

- **Länsstyrelsens roll i planeringsprocessen**
  - Under samrådet ska länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § ge kommunerna särskilt råd om tillämpningen av 2 kap. och ge råd i övrigt om tillämpningen av PBL om det behövs från allmän synpunkt.
- **Lantmäteriets roll i planeringsprocessen**
  - Lantmäteriet får enligt 5 kap. 15 § och 5 kap 22a § en mer aktiv roll under samrådet och granskningskedet.
- **Hanteringen av lagakraftvunna detaljplaner**
  - När beslutet att anta en detaljplan har vunnit laga kraft ska kommunen enligt 5 kap. 32 § inom 2 veckor skicka planen, planbeskrivningen och fastighetsförteckningen till länsstyrelsen och Lantmäteriet.

Huvudsakliga förändringar i detaljplane- processen från och med 1 januari 2015

(3/3)

- Processen för att förlänga genomförandetiden
  - När en detaljplans genomförandetid ska förlängas kan ett enklare förfarande enligt 5 kap. 38 a § användas.
- Processen för upphävande av detaljplaner efter genomförandetidens utgång
  - När en detaljplan ska upphävas efter genomförandetidens utgång kan ett enklare förfarande enligt 5 kap. 38 b § användas.

Uppdateringar rörande detaljplaneprocessen på PBL kunskapsbanken 2015

- Boverket tar fram en ny vägledning om detaljplaneprocessen med utgångspunkt i förändringarna som träder i kraft den 1 januari 2015.
- Materialet på PBL kunskapsbanken utvecklas kontinuerligt och kommer efterhand att fördjupas för en ökad förståelse om förändringarna i plan- och bygglagen.

Ifrågasättandet av plankravet

Större avvikelser

Förbud mot särkrav

Problem med genomförandet

Utformningsbestämmelser som ska sluta gälla

Fler bygglovsbefriade, planstridiga åtgärder

mm.

Planerarnas fel?

Utöver angivet våningsantal, men inom totalhöjd, får takaltan på maximalt 25 kvm med tillhörande trapprum på maximalt 23 kvm byggas

Föremål eller vegetation högre än 80 cm räknat över vägbanan får ej förekomma.

Planbestämmelser på Boverket

- Allmänna råd – AR DPB
- Vägledningstexter - PBL kunskapsbanken
- Frågor och svar
- Uppföljning
- Förslag på lagändringar

Allmänna råd om planbestämmelser

”Generella rekommendationer om tillämpningen av en författning”

PBL – VAD ska och får regleras i detaljplan
AR DPB – HUR reglera i detaljplan

AR DPB – Publiceras mitten av november 2014
Börjar gälla 2 jan 2015

Plan- och bygglagen 4 kap. 32 §

- En detaljplan får inte omfatta ett större område än vad som behövs med hänsyn till planens syfte och genomförandetid.
- Den avsedda regleringen av bebyggelsen, byggnadsverk och miljön i övrigt ska tydligt framgå av planen.
- Detaljplanen får inte vara mer detaljerad än som behövs med hänsyn till planens syfte.

Att reglera med planbestämmelser

Ange lagstöd

Inga hänvisningar

Utgå från planens syfte

Linjehierarki

Användningar i flera plan

Användning av allmän plats

Översyn av kategorierna – färre kategorier

Ljust grå färg

Boverket

Användning av kvartersmark

- Boende – Vård
- Hotell och tillfällig vistelse
- Verksamhetsområden
- Besöksanläggningar
- Lager

Inaktuella användningar

A *Allmänt ändamål*

Q *Användning anpassad till
bebyggelsens kulturvärden*

Boverket

Användning av vattenområde

Endast öppet vatten och vatten med mindre anläggningar där karaktären av öppet vatten avses bibehållas

– annars kvartersmark eller allmän platsmark

Boverket

Markreservat – administrativa bestämmelser

Allmännyttigt ändamål

u, l, x, z, t

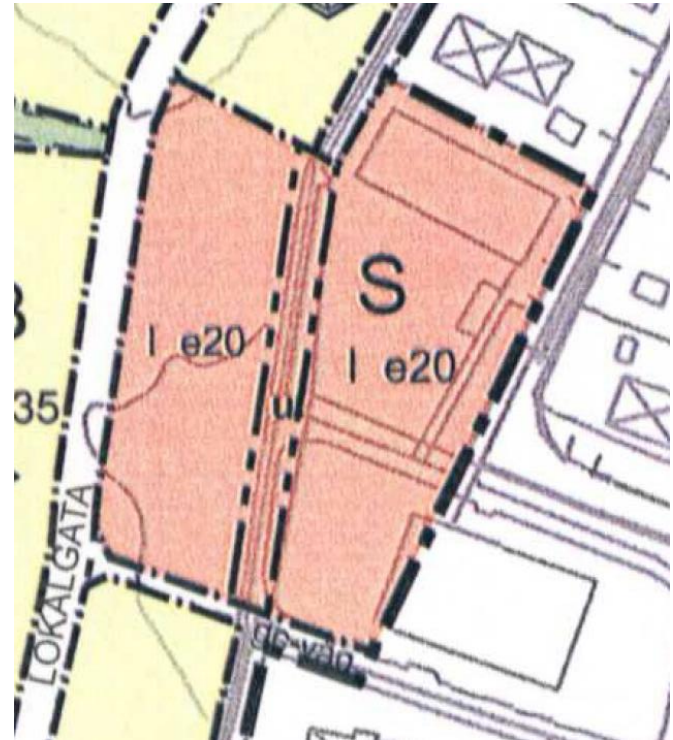
Nya:

h Energianläggningar

c Anordningar för elektroniska kommunikationsnät

Tas bort:

y Marken ska vara tillgänglig för utfart från angränsande fastighet

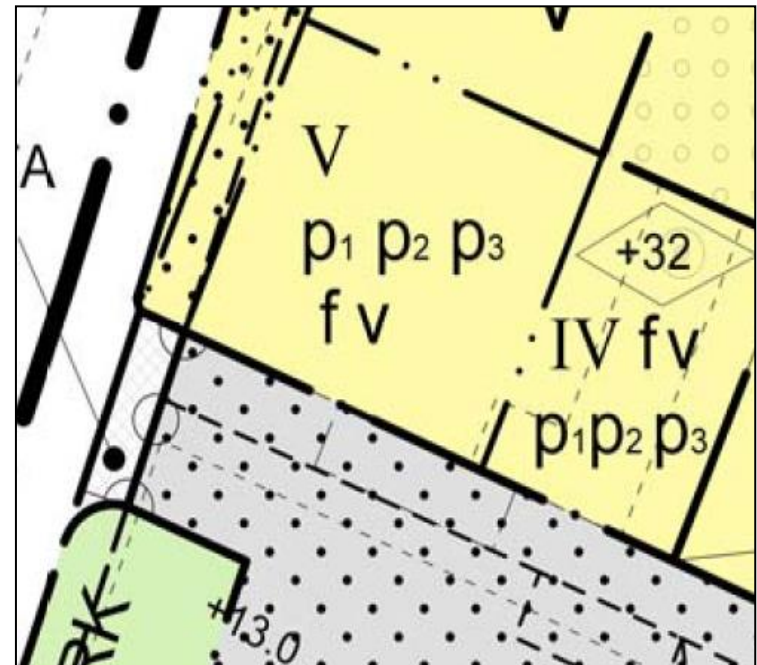
Egenskapsbestämmelser

- förtydliganden
- beteckningsprinciper
- lagstöd
- koppling till planens syfte

Uppdelning i egenskapsbestämmelser för

- allmän platsmark
- kvartersmark

Prickad mark

Marken får inte förses med byggnader

Tidigare bestämmelse: Marken får ej bebyggas

2011 – legaldefinition på bebygga

Undvik prickmark om det går!

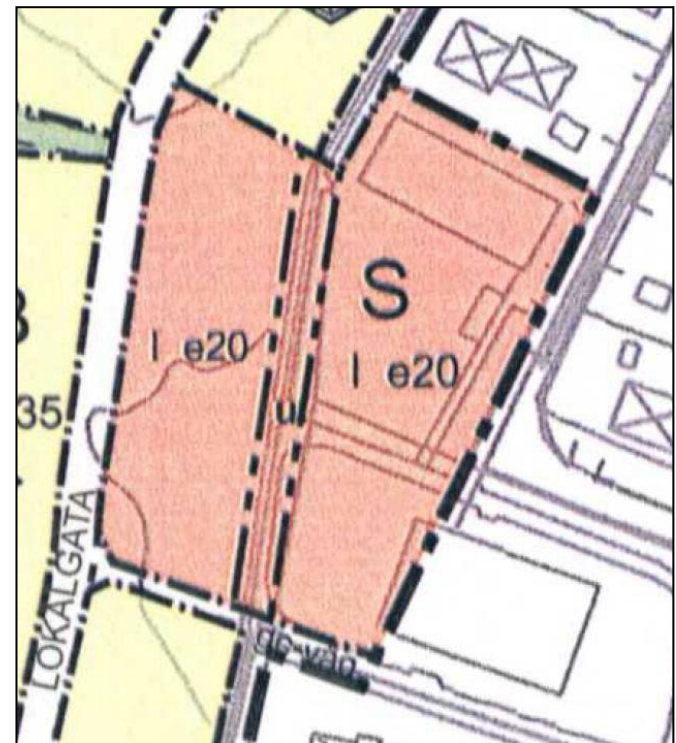
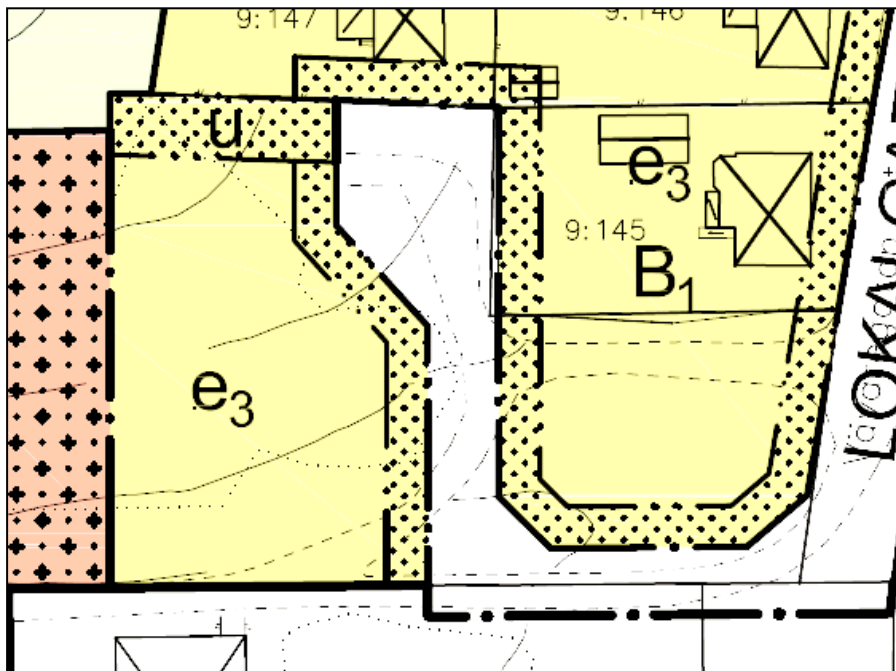
Boverket

Bebyggandets omfattning - utnyttjandegrad

Lilla e med index

Procenttal eller fasta tal

Koppling till fastighetsbildning

Bebyggandets omfattning - höjd på byggnader

Slutligen

Lagstöd!

Inte mer än nödvändigt!

Tydlighet!

Kontrollfråga: vad händer om det brinner?